

[Indenrigsministeren.]

nærværende Lovforslag er bygget. Man har i December Maaned 1927 indhentet Oplysninger om Forbruget i forskellige Tidsrum af de to Finansaar 1926—27 og 1927—28 for at faa tilvejebragt Basis for en Sammenligning mellem det sidste Aar, da der udbetaltes fortsat Arbejdsløshedshjælp, og det første Vinterhalvaar, hvori dette ikke har været Tilfældet. Man vil finde en fuldkommen Redegørelse for disse Forhold i Bilag 1 og 2 til Lovforslaget.

Jeg skal kun gøre ganske faa almindelige Bemærkninger om den Lovgivning, som Lovforslaget angaar. Af de foretagne Undersøgelser fremgaar det med fuld Sikkerhed, at Hjelpekasserne i en Aarrække har været stillet overfor Opgaver af et Omfang og en Varighed, som ligger langt ud over Forudsætningerne, da Hjelpekasselovgivningen blev til, og dette kan ogsaa læses ud af den kolossale Stigning af Udgiftsbeløbene, som jeg allerede har peget paa. Hjelpekasseformaalet var midlertidig at støtte værdige trængende i deres Bestræbelser for at ernære sig uden Hjælp af Fattigvæsenet. Hjelpekasserne tog altsaa Sigte paa at yde øjeblikkelig Hjælp i enkeltstaaende Tilfælde, kortvarig Hjælp til Selvhjælp. Paa varig Forsørgelse ved offentlige Midler er der aldeles ikke tænkt i Hjelpekasseloven; Hjelpekasseloven rummer ikke indenfor sine Rammer Løsning af omfattende sociale og økonomiske Opgaver, og derfor har ogsaa den Opgave, som Kommunerne under Hensyn til Arbejdsløsheden har taget op til Løsning gennem Hjelpekasserne i indeværende Vinter, oversteget Hjelpekassernes administrative Evner og bragt absolut Usikkerhed i Behandlingen af Hjelpekassesager i al Almindelighed rundt om i Kommunerne, en Behandling, som jo forudsættes baseret paa en foretagen Undersøgelse af hvert enkelt Tilfælde, paa en Afvejning af den vedkommende Families eller Enkeltpersons Forhold. Nu har det vel i det Overgangsjaar eller Overgangshalvaar, som vi nu staar nær ved Afslutningen af, ikke kunnet være anderledes. Man kan diskutere om Omfanget af de Hjelpekasseforanstaltninger, som man har foretaget, naar en Gang det fornødne Materiale til Bedømmelse deraf foreligger og er statistisk behandlet; et saadant Materiale findes for Tiden ikke, og jeg skal derfor heller ikke paa nogen Maade indlade mig paa en Bedømmelse deraf, men indskrænke mig til, saa kort som det er gørligt, at redegøre for det her foreliggende Lovforslags Indhold.

I Lovforslagets § 1 bestemmes det som

i den gældende Hjelpekasselovs § 1, at der skal oprettes en Hjelpekasse i hver By- og Sognekommune, og at et Landdistrikt, som forsørgelsesmæssigt er forbundet med en Købstad, skal have fælles Hjelpekasse med denne. Men saa foreslaas det i § 2, at man skal vende tilbage til det Princip, som efter Hjelpekasseloven af 1907 gjaldt for Landkommuner. Der foreslaas nemlig her sat en Grænse for, hvilke Bidrag hver enkelt Kommunalbestyrelse kan bevilge til Hjelpekasserne. Efter Hjelpekasseloven af 1907 var Forholdet for Landkommunernes Vedkommende dette, at Kommunalbestyrelserne ikke maatte bevilge til Hjelpekasserne et Beløb, som oversteg 30 Ø. pr. Indbygger i Kommunen, medmindre højere Myndigheds Samtykke dertil var indhentet. Der stilles nu her i § 2 Forslag om, at de Beløb, som Kommunalbestyrelsen kan bevilge af Kommunekassen, til Kommunens Hjelpekasse, i Landkommuner og Flækker ikke maa overstige 1 Kr. pr. Indbygger, i Købstæder, der har under 2 000 Indbyggere, 1 Kr. 50 Ø., i Købstæder, der har mellem 2 000 og 5 000 Indbyggere, 2 Kr., i Købstæder med mellem 5 000 og 10 000 Indbyggere 2 Kr. 50 Ø., i Købstæder, der har mellem 10 000 og 20 000 Indbyggere, 3 Kr. og i de største Købstæder og i Hovedstaden 3 Kr. 50 Ø. pr. Indbygger, og at Landkommuner og Flækker med en bymæssig Bebyggelse paa mindst 2 000 Indbyggere er berettigede til at yde Bidrag til Hjelpekassen efter de Maksimalbeløb, som er gældende for Købstæderne. Dog kan der, for at kunne imødegaa overordentlige Vanskeligheder, som her og der kunde indtræde i en Kommune, af Kommunalbestyrelsen bevilges en Forhøjelse af de Maksimumsbeløb, som her er nævnt, med indtil 20 pCt., forudsat for Landkommunernes Vedkommende, at Amsraadet giver sin Billigelse, og for Købstadkommunernes Vedkommende, at Indenrigsministeren billiger dette. Det indskræpes dernæst i § 3, at Undersøgelse skal gaa forud for Bevilling af Understøttelse i hvert enkelt Tilfælde. Jeg tillægger dette afgørende Betydning for en Tilbagevenden til den Forvaltningsform, Hjelpekasserne havde, før den seneste Tids overordentlige Tilstande paa dette Omraade indtraadte. Der har ved mange Lejligheder fra Kommunalbestyrelsernes Side været klaget over, at Hjelpekasseunderstøttelse kunde ydes Folk lige fra Tilflytningsojeblikket, saaledes at man ved at flytte fra een Kommune til en anden maaske kunde opnaa Hjelpekasseunderstøttelse straks, skønt denne var nægtet den vedkommende i den Kommune,